

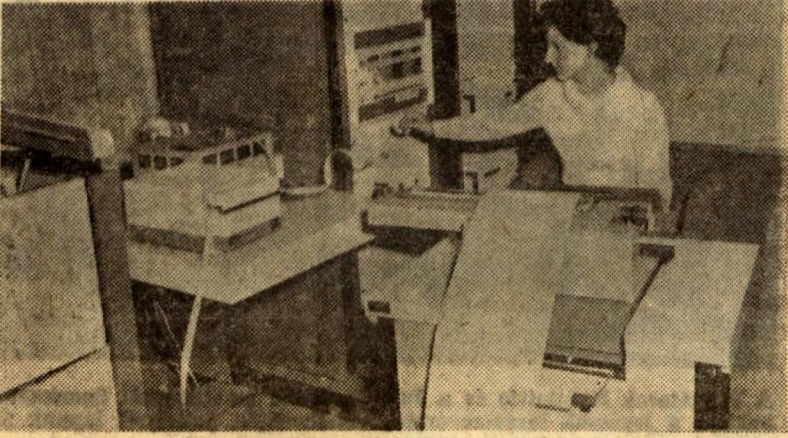
Új számítógép a SZOTE-n

A Szegedi Orvostudományi Egyetemen az újonnan üzembe helyezett R-10-es számítógép gépvató ünnepségére december 1-én került sor. A Szegedi Akadémiai Bizottság dísztermében dr. Petri Gábor rektor mondott ünnepi beszédet.

Bevezetőjében elmondta, hogy az orvosegyetemen a matematikai és számítástechnikai ismeretek alkalmazása 1967-ben indult meg szoros együttműködésben a JATE Kibernetikai Laboratóriumával. A SZOTE Központi Laboratóriumán belül 1970-ben Számítástechnikai Csoport, 1973-ban pedig Számítástechnikai Központ alakult. Az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság támogatásával 1973. január 1-én egy C11-10010 típusú francia gyármányú számítógép üzemeltetése kezdődött meg. A gépet a tudományos kutató munkában hasznosították.

Dr. Petri Gábor a továbbiakban az új R-10-es számítógépet mutatta be, amely 1976. szeptember 15-én kezdte meg működését a SZOT-en. A géppel segítik a tudományos kutató munkát; R-10-es programokat készítenek a központi Izotóp Laboratóriumában folyó izotópdia- nosztikai rutin eljárások automatizált kiértékeléséhez; az I. számú Belgyógyászati Klinika Gasztroenterológiai Osztályán egy fekvőbetegek adatait folyamatosan nyilvántartó számítógépes rendszert hoznak létre; kidolgozzák az ambuláns betegek adatait nyilvántartó számítógépes rendszereket.

Végül dr. Petri Gábor rektor köszönetet mondott mindazoknak, akik az új számítógép üzemeltetésének részesei, majd a vendégek megtekintették a gépet a Központi Laboratóriumban.

Írj Te is a KISZ-ről!

A Kommunista Ifjúsági Szövetség megalakulásának 20. évfordulója tiszteletére a Szegedi Egyetem szerkesztősége cikkpályázatot hirdet hallgatóink részére. A pályázók a József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola ifjúsági mozgalma történetének egy-egy jellemző időszakát, megmozdulását, kiemelkedő egyéniségét mutathatják be publicisztikában, interjúban, riportban, portréban, tárcában. (maximum 5-6 gépelt oldalnyi terjedelemben).

A pályamunkát jelígyesen 1977. február 28-ig kell beküldeni a szerkesztőség címére (6720 Szeged, Dugonics tér 12.). A jelígyes anyaghoz zárt borítékban mellékelni kell a szerző nevét és pontos címét.

Az ifjúsági mozgalom vezetőiből és a szerkesztőség munkatársaiból álló zsűri döntése alapján a legjobb pályamunkákat a szerkesztőség és intézményeink KISZ-bizottságai díjazják, illetve megjelentetik lapunkban.

A fiatal oktatók és dolgozók helyzetéről

Az auditorium maximumban rendezték meg november 25-én a József Attila Tudományegyetem oktatóinak, dolgozóinak ifjúsági parlamentjét. Az összegyűlt fiatalokat — s a vendégek között megjelent dr. Dékány Klára, a KISZ Szeged városi bizottságának első titkárárt — a parlament elnöke, Papp István egyetemi KISZ-titkár üdvözölte, majd átadta a szót az egyetem rektorának, Dr. Antalffy György bevezetőjében az Ifjúsági Törvényre, a benne foglalt jogok és kötelezések dialektikus egységére utalt. Szólt az egyetem előtt álló feladatokról. Kifejezte azt a reményét, hogy az egyetem fiatal oktatói és dolgozói ifjú lendülettel és aktivitással tevékenykednek a közönség érdekében, igazi hivatástudattal és felelősséggel vállalják a rájuk háruló feladatok végzését.

Ezt követően dr. Leindler László tudományos rektorhelyettes válaszolt a fiatalok által az egyetem vezetőihez eljuttatott kérdésekre, amelyek többségükben információ-kérő jellegűek voltak. Az egyetem pályakezdő ifjú szakembereinek szociális gondjaival számos kérdés foglalkozott. A válaszokból kiderült, hogy a jelenlegi bérkeretek mellett a közeljövőben sem lehet számítani ugrásszerű bérfelzárkózásra, de az egyetem vezetése folyamatosan törekszik a bérfelzárkózás enyhítésére. Ez évben 3%-ról 5%-ra emelkedett a bértömegnek megfelelő bérfelzárkózási keret. A bérproblémákat jelezték az Oktatási Minisztériumnak és a Pedagógus Szakszervezetnek, segítséget kérve. Javasolták ennek a kérdésnek az országos parlamenten való felvetését is.

Mind nagyobb erőfeszítéseket tesznek a fiatalok lakásgondjainak megoldására is. Az egyetem az utóbbi két évben 16 OTP lakás-vevőkijelölési jogát vásárolta meg a városi tanácstól, 10 dolgozó számára biztosított lakásvásárlási, illetve lakásépítési kölcsönt összesen 750 ezer forint összegben, s az egyetemi vezetés javaslatára az Oktatási Minisztérium további tíz oktatónak biztosított kölcsönt. — Tekintettel arra, hogy a vevőkijelölési jog igen magas összegű,

az egyetem a jövőben elsősorban lakásépítési, illetve lakásvásárlási kölcsönökre kívánja felhasználni a rendelkezésére álló pénzeszközöket. Szorgalmazták, hogy ismét lehetővé váljon az egyetemi dolgozók részére társasházak építése. Feleltették a garzonlakásokra vonatkozó igényeket és továbbították azt a városi tanács elnökének. (Az idén az egyetem sajnos nem kapott még garzonlakásokra bérlelőkijelölési jogot.)

Több — előzetesen, illetve a parlamenten szóban — felvetett kérdés foglalkozott a fiatalok szakmai előrehaladásának gondjaival is. A külföldi ösztöndíjas tanulmányutak lehetősége korlátozott, de felhívták a figyelmet arra, hogy a hazai ösztöndíj- lehetőségeket nem használják ki eléggé a fiatal oktatók. A nyelvtanulási jelenlegi formái mellett megvizsgálják azt, hogy a külföldi testvéregyetemek milyen segítséget tudnának nyújtani e téren. Az Egyetemi Könyvtár és a tanszéki könyvtárak együttműködésének, s a tájékoztatásnak a javításával, a legfontosabb szakirodalom házi sokszorosítási lehetőségeinek bővítésével a fiatal oktatók tudományos munkálkodásához megpróbálnak több segítséget adni. Ugyanakkor szorgalmazták, hogy a tanszékvezetők nagyobb gondot fordítsanak a fiatalok szakmai előrehaladására.

A parlamenten résztvevők a fent említetteknek kívül még számos, oktató-nevelő — és tudományos tevékenységükkel, élet- és munkakörülményekkel összefüggő problémát vetettek fel. Szó esett — többek között — az oktatómunka elbírálásának tényezőiről, a nyelvpótlékról, a szerződéses munkaviszony problémáiról, a KK-munkákban való részvételről, a tanulmányi szabadságról, néhány intézet oktatási, kutatási körülményekkel összefüggő gondjairól, a vidékről utazó oktatók útiköltségtérítéséről. — A felmerült kérdésekre az egyetem vezetői válaszoltak. Igéretet tettek arra is, hogy a nem az ő hatáskörükbe tartozó problémákat az illetékesekhez továbbítják, illetve javasolják, hogy a fiatalok képviselői azokat tegyék szóvá az országos ifjúsági parlamenten.

A küldöttek figyelmesen hallgatták a diákszállóban a kérdéseikre adott válaszokat

Jogászok kollokviuma

Nemzetközi kollokviumot rendezett november 24-26. között a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Mezőgazdasági és Munkaügyi Tanszéke a Magyar Jogász Szövetség közreműködésével. A mintegy száz tudós — közöttük több külföldi szakember — tannácskozásának témája: az üzemi balesetek orvoslásának munkaügyi, társadalombiztosítási és szociálpolitikai eszközei voltak.

A Technika Házában rendezett megnyitó ünnepségen dr. Antalffy György, a József Attila Tudományegyetem rektora, a Magyar Jogász Szövetség elnöke üdvözölte a résztvevőket, s a vendégek között megjelent dr. Németh Lajos megyei, Dékány Klára városi párttitkárokat. Bevezetőjében kiemelte a megvitatandó témakör fontosságát, aktualitását, komplex jellegét és hangsúlyozta, hogy a tudományos ülésnek célja az, hogy elősegítse a balesetek, megbetegedések áldozatairól való gondoskodás lehetőségeinek elvi tisztázását, előbbre vive ezzel a gyakorlati megvalósítást.

Az első előadást dr. Nagy László tanszékvezető egyetemi tanár tartotta. Az üzemi balesetek és foglalkozási betegségek kö-

vetkezményei orvoslásának alapvető vonásai címmel. Ezután korreferátumok ismertetésére került sor. Dr. Veres József tanszékvezető docens a termelőszövetkezetekben jelentkező sajátosságokról, dr. Horkai László a SZOT Társadalombiztosítási Főigazgatóságának osztályvezetője a társadalombiztosítás speciális feladatairól, dr. Székely Zoltán a Munkaügyi Minisztérium főosztályvezetője elemzte, dr. Rózsahegyi István, az Országos Munkaügyi Bizottság Intézet osztályvezetője pedig az üzemi balesetek és foglalkozási betegségekkel kapcsolatos rehabilitáció egészségügyi szempontjait foglalta össze.

Az előadásokat kétnapos vita követte, aminek — mint azt dr. Kovács István akadémikus, az Állam- és Jogtudományi Kar dékánja is megállapította zárszavában — egyik legfontosabb eredménye az volt, hogy a hazai és külföldi szakemberek e fontos témában az együttműködés terén jelentősen előreléptek, kicsérlelték elméleti és gyakorlati tapasztalataikat.

Vizsgák előtt a könyvtárról

(Folytatás az 1. oldalról.)

tartást éppen a szorgalmi időszakban tartásnak helyesnek. Akkor, amikor az előadások, gyakorlatok, szemináriumok a hallgatók nappali munkaidejének nagy részét lekötik. De azt is el kell mondanom, hogy könyvtárunk az 1960-as és a megelőző években este 9-ig működött az olvasótermet: 7 óra után 10-15 hallgató létezett a teremben, azok is inkább beszélgettek vagy újságot olvastak. Vagy öt esztendővel ezelőtt, hogy hónapokon át rendszeresen mértük a jelenlévők számát, s ez késztetett arra, hogy a 8, majd három évvel ezelőtt az érdektelenség miatt, a 7 órai zárás mellett döntsünk. S hadd térjek itt vissza múlt tanévi vizsgaidőszak késői nyitvatartásával kapcsolatban egyéb benyomásaimra. Igen sok hallgató — ne haragudjon, de különösen a bölcsészszak részéről tapasztaltam ezt, bár a TTK-sok és a jogászok sem vetették meg a módszert — a reggeli, esetleg délelőtti órákban leadta az olvasójegyet, levett a polcra 5-6 (olykor 8-10) kötetet, rájuk tette a füzetét — jelezve, hogy „birtokon belül” van —, majd elment, s csak a délutáni, ha nem egyenesen az esti órákban tért vissza. A helyet így lefoglalták, a könyveket hallgatótársai számára hozzáférhetetlenné tették. A benttartózkodónál még a szorgalmi időszakban észlelnél is nagyobb felelősségérzetet: járkálást, társalgást vetünk észre. Magam is bölcsészkaron végeztem, így egy kicsit fájt szívvel, szégyenkezve éreztem a TTK-s olvasótermi rész csendje, tanulási felelőssége és a bölcsészek anyagát tartalmazó nagy teremben kialakult „szibongó” kontrasztját. Attól tartok, hogy a nyitvatartás este 9-ig vagy 10-ig való meghosszabbítása a szorgalmi időszak könyvtárhasználatára is kiterjesztesse ezt a felzárkózási jelenséget. Különben a vis maior nem valamiféle spekulatív szempont, hanem az a tény, hogy az Olvasószolgálati Osztály személyi feltételei nem teszik lehetővé késő esti műszak állandó beállítását.

— Még egy utolsó „nyitvatartási” kérdés: hétfő délelőtt miért van zárva a könyvtár?

— Ilyenkor úgynevezett sorrendvizitát tartunk. Az olvasóterem állománya mintegy 14 ezer kötet. Ennek elhelyezési rendjét minden héten ellenőrizni kell. Az olvasott könyveket a hallgatók többsége — részint jóindulattal, részint önzésből — maga teszi vissza a polcokra. A segítőkész hallgató véletlenül rakja más helyre, a számítógépes szándékosan „rejt” el az irodalomjelölést jegyzeteket a terméskönyvtár polcára, hogy rajta kívül más ne találja meg. Néhány hé-

ten belül teljes lenne a kavardás, ha hétfő délelőtt önként nem állítanánk vissza az előírt sorrendet.

Rongálások — fénymásolás

— A könyvvállomány védelme közös ügye a hallgatóknak és a könyvtár dolgozóinak. Mennyire számottevő a könyvek lopása, rongálódása?

— Pontosan nehéz felmérni ezt. Talán csak egyetlen adatot: az olvasóteremből évente mintegy hatvan könyv tűnik el. Sajnos a legtöbb pótolhatatlan, a következő hallgatógeneráció számára — hacsak új kiadás nem jelenik meg — örökre elveszett. A könyvrongálódásnak különböző fokozatai vannak. Kellemtelen és mások számára zavaró, ha valaki aláhúzgálja a sorokat, megjegyzéseket ír a margóra, de ettől még nem válik használhatatlanná a könyv. De könyvekkel és folyóiratokkal egyaránt előfordul, hogy a hallgatók egy-egy részletet, tanulmányt, cikket — ahelyett, hogy feldolgoznák, kijegyzetelnék — egyszerűen kitépik és hazaviszik.

— Részben ezért vezették be az ingyenes fénymásolást. Megszüntette-e a fénymásolás a rongálódásokat? Egyáltalán, kellő mértékben élünk-e ezzel a lehetőséggel?

— Az a benyomásunk, hogy igen. A könyvek és folyóiratok rongálása valamelyest mérséklődött. A hallgatók — fellelmerve, hogy ez a szolgáltatás rendkívül költséges a könyvtár számára — mérték tartóan és valóban csak nagyon indokolt esetben kérik fénymásolást. De hadd hívjam fel a figyelmet, hogy — a könyvtár többi osztályán dolgozó munkatársaink segítségének köszönhetően — szombati napokon 11, vasárnapokon pedig 5 órában tartunk nyitva. Erdemes lenne ezeket az értékes nappali órákat jobban kihasználniuk!

A könyvtár egészének jelenére és távlati terveire vonatkozó kérdésekre a legilletékesebb, dr. Karácsonyi Béla egyetemi docens, az Egyetemi Könyvtár igazgatója válaszolt:

— Sok hallgató méltatlankodott, miért nem lehet újabban 1945 előtt kiadott könyveket kölcsönözni, vagy legalább differenciáltabb rendszert kidolgozni a kölcsönözhető könyvekre.

Előjegyzés

— Az 1945 előtti kiadványok prezenssége tételeiben több szempont vezetett bennünket. Az egyik az állományvédelem: ezek a kiadások ma már többségükben beszerezhetetlenek. De nemesak az

„elvesztés”, hanem lehetőleg a további rongálódás ellen is védeni kell őket. Azon szépirodalmi alkotások esetében, amelyeknek folyamatosan jelennek meg újabb és újabb kiadásai, a régi kiadásokat nem tekintjük egy példánynak a sok közül: ezeket a mai és jövőbeli irodalomtörténeti és filológiai kutatómunka számára kell megőriznünk lehetőleg még sok évszázadon keresztül. A konkrét példát illetően: a Zord időből négy régebbi kiadásunk van egy-egy példányban. Ezek rövidített, illusztrált, vagy jegyzetes kiadások, amelyek nélkülözhetetlenek a mű irodalomtörténeti feldolgozásához, tudományos értékeléséhez. Elvesztésük pótolhatatlan kár volna. Hangsúlyozni kell, hogy minden könyvünk rendelkezésre áll helybenolvasásra. Továbbá: ha valamennyi olvasónk megtartja a kölcsönzési határidőket, és a számára szükséges műveket előjegyzeteli, a kikölcsönözhető példányok forgása annyira meg fog gyorsulni, hogy a meglévő szerény példányszámmal is ki tudjuk elégíteni a jogos igényeket.

Könyvtáros partnerek

— Úgy hallottam, több fiatal, diplomás dolgozó került be a könyvtárba az utóbbi években. Nem valamiféle kényszermegoldás-e ez a részükről, amelyet átmenetinek tekintenek, s esetleg károsan befolyásolja könyvtárosi hivatástudatuk kialakulását? Egyáltalán: milyen szempontok irányítják az Egyetemi Könyvtár káderpolitikáját?

— Ha a Központi Könyvtár káderpolitikájának eredményeként olyan fiatal munkatársak nyerne alkalmazást intézményünkben, akiket egyetemünk tanszékei is figyelemmel kísérnek, esetleg oktató- és kutatómunkájukhoz utánpótlásként számításba vesznek, az mind egyetemünknek, mind a könyvtárnak hasznára válik. Másrészt: mi olyan végzett hallgatókat veszünk fel, akiknek nincs könyvtárosi szakképzésük, nem is erre a pályára készültek, naivitás volna tehát tüstént valamiféle „igazi hivatástudatot” számunka nézni tőlük. A Központi Könyvtárban egyébként számottevő fluktuációról nem beszélhetünk, ami annál is érdekesebb, mert manapság könyvtárosnak lenni semmilyen szempontból nem kifizetődő. Ez egyszersmind válkiz lehet a hivatástudat kérdéseire is. Káderpolitikánk fő célkitűzése: olyan egyetemet végzett fiatal munkatársak behozatala, akik hajlandók a felsőfokú könyvtárosi szakképzést megszerezni, és így mind könyvtári, mind szakmai pályán megfelelő partnerek lehetnek a tanszéki és hallgatói igények kielégítéséhez.

TANÁCS ISTVÁN